

MEYVE/ASMA FIDAN VE ÜRETİM MATERYALİ SERTİFİKASYONU VE PAZARLAMASI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik meyve/asma türlerine ait fidan ve üretim materyallerinin, kaliteli ve sağlıklı biçimde üretilmesi ve pazarlanmasını sağlamak amacıyla, sertifikasyon sistemi dâhilinde üretim ve pazarlanması ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 6 ncı maddesi ve 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,

b) Başvuru kuruluşu: Üretimin yapıldığı ildeki Bakanlık il müdürlüğü veya Bakanlık tarafından beyanname kabulü ve parsel kontrolleri için yetkilendirilen kuruluşları,

c) Bir nolu ünite: Araştırma kuruluşları veya Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından ıslahçı materyalinden, tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan virüsten arı ön temel sınıfta üretim materyali elde edilen ağaç veya omcaları,

ç) Bitki muayene raporu: Sertifikasyona esas olmak üzere Bakanlık il müdürlüğü veya hastalık kontrol kuruluşu tarafından düzenlenen raporu,

d) Bitki yetiştirme ruhsatı: 15/5/1957 tarihli ve 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanununa göre tarım il müdürlüğü tarafından düzenlenen belgeyi,

e) Dört nolu ünite: Üç nolu ünitelerden elde edilen materyallerden çoğaltılan, sertifikalı sınıfta açık köklü veya tüplü fidanların üretildiği parselleri,

f) Fidan: Anaç, çöğür, yoz veya çelik üzerine aşılama veya doğrudan eşeysiz vejetatif yollarla çelik, daldırma, doku kültürü yöntemleri ile üretilen aşılı ve aşısız meyve, asma fidanlarını,

g) Fidanın niteliği: Fidanın tüplü fidan, tüplü aşılı fidan, açık köklü aşılı fidan veya açık köklü aşısız fidan olması özelliğini,

ğ) Hastalık kontrol kuruluşu: Bakanlık tarafından, hastalık ve zararlıların kontrolü için yetkilendirilen kuruluşları,

h) İki nolu ünite: Araştırma kuruluşları veya Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından bir nolu ünitelerden elde edilen veya yurtdışından temel sertifika ile ithal edilen üretim materyallerinden tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan virüsten ari temel sınıfta fidan parsellerini,

ı) İtiraz kontrol raporu: İtirazlar üzerine, KKGGM tarafından görevlendirilen konu uzmanları tarafından, itiraza konu durum ile ilgili hazırlanan raporu,

i) KKGGM: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

j) Kontrolör: Meyve/asma üretim materyali ve fidanlarının sertifikasyonuna ilişkin kontrolleri yapan, örnek alan ve piyasa denetimlerini yaparak bu konularda belge düzenleyen kamu görevlilerini veya özel kişileri,

k) Ön temel materyal: Bir nolu ünitelerden elde edilen materyali,

l) Parti: Türü, çeşidi, anacı, yaşı, boyu ve ambalajları aynı olan ve bir seferde muayeneye ve kontrole sunulan fidan üretim materyali ve fidanların yeknesaklığı ve kökeniyle tanımlanabilir birimi,

m) Pazarlama: Çoğaltma materyali veya fidanlarını hangi şekilde olursa olsun kullanılmaya hazır olarak stokta bulundurma, satış için teşhir veya teklif etme, diğer kişiye satış veya teslimat işlemlerini,

n) Sertifikalı materyal: Dört nolu ünitelerde üretilen aşılı veya aşısız fidanları,

o) Sertifikasyon kuruluşu: Bakanlık tarafından Yönetmelikte belirtilen sertifikasyon işlemlerini yapmakla yetkilendirilen kuruluşları,

ö) Standart fidan/üretim materyali: İsmine doğruluğu üretici tarafından garanti edilen, kontrolörler tarafından standartlar yönünden kontrol edilen ve her türlü kayıt işlemleri üretici tarafından tutulan fidan veya üretim materyallerini,

p) Temel materyal: İki nolu ünitelerden elde edilen materyali,

r) Temel 1 materyal: Üç nolu ünitelerden elde edilen, dört nolu ünitelerin oluşturulmasında kullanılan üretim materyallerini,

- s) TTSM: Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğünü,
- ş) Üç nolu ünite: Bir veya iki nolu ünitelerden elde edilen veya yurtdışından ön temel veya temel sertifika ile ithal edilen fidan ve üretim materyallerinden, Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan ve virüsten arı temel 1 sınıfta üretim materyali elde edilen meyve/asma damızlık ünitelerini,
- t) Üretici: Üretim materyali veya meyve fidanı konularında üretim, koruma ve/veya işlemden geçirme ve pazarlama faaliyetlerinden en azından birini profesyonel olarak yapan gerçek ya da tüzel kişileri,
- u) Üretim materyali: Meyve/asma fidanlarının üretilmesinde kullanılan çelik, aşı gözü, aşı kalemi, köklü klon ve sürgün ucu meristemi gibi vejetatif ve tohum, çöğür ve yoz gibi generatif materyali,
- ü) Üretim materyali kapasite raporu: Bir ve üç nolu ünitelerde sertifikasyon ünitesinden alınabilecek üretim materyali miktarını belirten raporu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sertifikasyon ve Pazarlama Esasları

Genel şartlar

MADDE 4 – (1) Meyve/asma fidan ve üretim materyallerinin sertifikasyon sisteminde üretilmesi ve pazarlaması ile ilgili genel hükümler aşağıda yer almaktadır.

- a) Ek 1'de yer alan türlere ait meyve/asma fidan ve üretim materyalinin sertifikasyon sisteminde üretilmesi veya ithal edilmesi için, meyve/asma fidan ve üretim materyalinin ait olduğu çeşitlerin kayıt altında olması şartı aranır.
- b) Yurtdışından ithal edilen üretim materyalleri bir ve üç nolu ünitelerin kurulmasında kullanılabilir.
- c) Sertifikasyon sistemine dahil olan meyve/asma üretim materyalleri ve fidanlar, Bakanlık tarafından yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından üretilir ve pazarlanır.
- ç) Yönetmelik hükümlerine göre üretilip belgelendirilen fidan ve üretim materyalleri, 10/6/2005 tarihli ve 25841 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" esaslarına göre belgelenmesi durumunda organik fidan ve üretim materyali olarak pazarlanır.

Beyanname verilmesi

MADDE 5 – (1) Meyve/asma fidan ve üretim materyalinin sertifikalandırılabilmesi için, beyanname verilmesi gerekir.

(2) Beyannamelerin düzenlenmesi ve kabul edilmesi aşağıdaki şekilde yapılır.

- a) Meyve/asma fidan ve üretim materyali üretimlerinde, Bakanlıkça belirlenen beyannamelerden uygun olanı doldurulur.
- b) Bir ve üç nolu ünitelerde her ağaç veya omca, iki ve dört nolu ünitelerde her çeşit veya anaca ait parsel için ayrı beyanname düzenlenir.
- c) Beyannamelerde belirtilen çeşit ve anaç isimleri, kayıt edilip yayımlandığı şekilde yazılır.
- ç) Beyannameler bir, iki ve üç nolu üniteler için beş nüsha, dört nolu üniteler için üç nüsha düzenlenir. Dört nolu ünitelerde virüsten arı üretim yapılması halinde beyanname dört nüsha düzenlenir.
- d) Beyannameler başvuru kuruluşuna verilir.
- e) Beyannamelerinin veriliş tarihleri 1 Ocak – 31 Mayıs tarihleri arasında olup virüsten arı üretimler için ise 1 Ocak – 31 Mart tarihleri arasındadır.
- f) Nematod tahlili için numune alındıktan sonra fidan üretim alanında, beyannamede belirtilen fidan dışında herhangi bir bitki ekilemez veya dikilemez.
- g) Başvuru sırasında beyannamelere aşağıdaki belgeler eklenir.
- 1) Fidan üretici belgesi sureti,
  - 2) Üretilen materyale ait menşei sertifikasının aslı veya onaylı sureti,
  - 3) Bitki yetiştirme ruhsatı,
  - 4) Toprak analiz raporu,
  - 5) Parselleri gösteren krokiler,
  - 6) Bir ve üç nolu üniteler için üretim materyali kapasite raporu.
- ğ) Başvuru kuruluşu tarafından kabul edilerek onaylanan beyannamelerin birinci nüshası beyannameyi kabul eden başvuru kuruluşunda saklanır. İkinci nüsha parsel kontrollerinde kullanılması için kontrolörlere, üçüncü nüsha "SERTİFİKALANDIRMADA KULLANILAMAZ" kaşesi vurularak üreticiye verilir. Bir, iki ve üç nolu ünitelerde dördüncü nüsha TTSM'ne gönderilir. Virüsten arı üretimlerde, bir nüsha da hastalık kontrol kuruluşuna gönderilir.

h) Bir ve üç nolu üniteler için verilen beyannamelerde belirtilen miktar, üretim materyali kapasite raporunda belirtilen miktardan fazla olabilir. Ancak fazla kısım, üretim materyali kapasite raporunda belirtilen miktarın % 10' undan fazla olamaz.

1) Beyannamelere ait tüm bilgiler elektronik ortamda kayıtlı olarak 31 Mayıs tarihinden itibaren onbeş gün içinde üst yazı ile TTSM'ne gönderilir.

(3) Bilgileri uygun olmadığı belirlenen beyannameler, onaylanmış olsalar dahi iptal edilir ve kontrol raporu düzenlenmez. Bu beyannameler sonucunda düzenlenen kontrol raporuna, sertifikalandırma yapılmaz.

Parsel kontrolleri

MADDE 6 – (1) Parsel kontrolü, Bakanlıkça yetkilendirilen kontrolörler tarafından yapılır. Bir, iki ve üç nolu ünitelerin kontrolleri, üretimin yapıldığı ilin Bakanlık il müdürlüğü koordinatörlüğünde, hastalık kontrol kuruluşu ve sertifikasyon kuruluşundan konu uzmanlarının katılımı ile yapılır.

(2) Dört nolu ünitelerin kontrolleri, Bakanlık il müdürlüğü kontrol şube ve bitki koruma şubesi veya Bakanlığın yetki verdiği kuruluş tarafından yapılır. Bu kontrollere, ihtiyaç duyulması halinde ilgili hastalık kontrol kuruluşu veya sertifikasyon kuruluşundan konu uzmanları da davet edilebilir. Dört nolu ünitelerde virüsten arı üretim yapılıyorsa kontrole hastalık kontrol kuruluşu da katılır.

(3) Parsel kontrolleri aşağıdaki esaslar dâhilinde yapılır.

a) Her beyannamenin temsil ettiği parsel veya ünite bir sertifikasyon ünitesidir. Ünite, beyannamedeki parsel numarası ile anılır. Bir ve üç nolu ünitelerde her ağaç veya omca, iki ve dört nolu ünitelerde her çeşit veya anaca ait parsel ayrı bir sertifikasyon ünitesidir. İki ve dört nolu ünitelerde her parsel belirgin şekilde birbirinden ayrılmış olmalıdır. Açık alanda yapılan üretimlerde parseller arası mesafe en az bir metredir.

b) Kontrole esas olacak birim, bir ve üç nolu ünitelerde bitkilerin tümü, iki ve dört nolu ünitelerde ünitedeki fidan sayısının % 1' idir. Gerekirse bu oran % 10'a kadar çıkarılabilir.

c) Yapılan kontrollerde, parseldeki bitkilerin sertifikasyonunu engelleyen hususların teknik olarak üretici tarafından giderilmesinin mümkün olduğu tespit edilirse, üreticiye parsel kontrol ihbarnamesi verilir. Belirtilen süre sonunda bu hususun yerine getirilip getirilmediği kontrol edilir. Belirtilen husus yerine getirilmemiş ise kontrol raporu "Sertifikalı Olamaz" olarak işaretlenir.

ç) İsmine doğruluk kontrolü amacıyla parsellerdeki fidan ve üretim materyalleri çeşit ayrımının en iyi görüldüğü dönemde en az iki defa kontrol edilir. Parsellerde bulunan bitkiler botanik bakımdan ait olduğu çeşidin özelliğini taşımalıdır. Kontrol edenler, parselde dikilen bitkilerin menşei ile ilgili diğer kayıtları üreticiden istemeye ve incelemeye yetkilidir.

d) Bakanlıkça belirlenen yönünden kontrol edilen parsellerde, standartlara uymayan fidan ve üretim materyalleri miktarı, yapılan ikinci veya gerektiğinde tekrarlanan kontrollerde beyannamede belirtilen fidan ve üretim materyali miktarından düşülerek, kontrol raporunda "Sertifikalı Olabilir" kısmı işaretlenir.

e) Hastalık ve zararlılarla bulaşıklık yönünden parselde bulunan her bitkinin vejetasyon dönemi ve sökülme döneminde olmak üzere en az iki defa kontrol edilmesi şarttır. Zararlı etmenin mücadelesi mümkün değilse, bulunduğu parseldeki bitkileri imha etmeye kontrol edenler yetkilidir.

f) Bir, iki ve üç nolu ünitelerde yapılan makroskobik kontrollere ilaveten bitkilerin virüslerden arı olduklarını belirlemek amacıyla serolojik testlerin yapılması ve belgelenmesi gerekir. Yapılan testler sonucunda düzenlenen raporların bir nüshası üreticiye veya başvuru kuruluşuna, bir nüshası TTSM'ne gönderilir. Bir ve üç nolu ünitelerde hastalık ve zararlı etmenlerle bulaşık ağaç veya omca görülmesi halinde, üreticinin bu etmenlere karşı tekniğine uygun mücadele yapması istenir. Daha sonra istenen hususların yerine getirilip getirilmediği kontrol edilir. İkinci kontrolde hastalık ve zararlılarla mücadelenin başarılı olmadığı tespit edilirse, parseldeki ağaç veya omcalar, 6968 sayılı Kanun hükümlerine göre imha edilir.

g) Bir ve üç nolu ünitelerde üretim materyali kapasite raporu da kontrol eden kontrolör tarafından doldurulur. Bir ve üç nolu ünitelerde üretimin yapıldığı her yıl için üretici tarafından bitki muayene raporu alınması gerekir.

ğ) Söküm döneminde tüm kontroller ve uygulamalar 6968 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

h) Kontroller, beyanname başvurusunun yapıldığı aynı takvim yılı içinde yapılır.

Parsel kontrol raporunun düzenlenmesi

MADDE 7 – (1) Parsel kontrol raporu aşağıdaki esaslar dâhilinde kontrolör tarafından düzenlenir.

a) Parsel kontrolünün tamamlanmasından sonra kontrolörler, beyanname bilgileri ve parsel kontrol standartlarını göz önünde bulundurarak, parsel kontrol raporunu üç nüsha halinde düzenler ve mühürlür.

b) Raporlarda silinti veya kazıntı yapılmaz. Değişiklik zorunlu ise yanlışlığın üzeri çizilerek doğrusu yazıldıktan sonra kontrolör tarafından paraflanır.

c) Parsel kontrol raporunun iki nüshası üreticiye verilir, bir nüshası ise kontrol eden kuruluştaki muhafaza edilir.

Etiketleme ve sertifikalandırma

MADDE 8 – (1) Üretici, 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasının (ç) bendi kapsamında yapılan herhangi bir kontrolden sonra düzenlenen kontrol raporunun asıl nüshası ile etiket talep formunu, en geç kontrolün yapıldığı yılın kasım ayı sonuna kadar TTSM'ne gönderir. Belirtilen süre içerisinde gönderilmeyen raporlar için sertifika düzenlenmez. Etiket talep formunda ve sertifikada belirtilen fidan ve üretim materyali miktarı, parsel kontrol raporunda belirtilen miktarın üzerinde olamaz.

(2) TTSM, etiketleri düzenleyerek üreticiye gönderir. Üretici her fidana bir etiket bağlar. Söküm kontrolleri sırasında kontrolör, etiketlerin fidanlara takılıp takılmadığını da kontrol eder.

(3) Üretici sertifikasyon işlemleri için, söküm dönemi kontrol raporu ile sertifikasyon kuruluşuna başvurur. Sertifikasyon kuruluşu, üreticinin başvurusuna istinaden sertifika düzenleyerek üreticiye gönderir. Söküm döneminde yapılan kontrol sonucuna göre düzenlenen kontrol raporu ile etiket talebine esas teşkil eden kontrol raporu arasında farklılık olması durumunda söküm dönemi kontrol raporu esas alınır. Söküm dönemi kontrol raporuna göre, imha edilmesi gereken etiket varsa, TTSM tarafından üreticiden talep edilerek imha edilir.

(4) İki ve dört nolu ünitelerde, fidanlar için düzenlenen sertifika ve etiketler, sertifikanın verilmiş yılını takip eden senelerde, söz konusu tür için sertifikasyona esas Bakanlıkça belirlenen teknik şartlara uygun sürelerde, her sene bitki muayene raporu başvuru kuruluşuna ibraz edildiği takdirde geçerlidir.

(5) Virüsten ari üretimlerde, hastalık kontrol kuruluşu tarafından yapılan serolojik test veya diğer testlerin sonuçlarına ait asıl belgeler üretici tarafından sertifikasyon kuruluşuna gönderilmeden sertifika düzenlenmez.

Denetleme

MADDE 9 – (1) Meyve/asma fidan ve üretim materyallerinin sertifikasyon sistemi içerisinde üretimlerine ilişkin parsel kontrolleri aşağıdaki esaslar dahilinde Bakanlıkça denetlenir.

a) Başvuru kuruluşu tarafından gerçekleştirilen dört nolu ünite kontrollerinin, Türkiye genelinde üretimin % 5'ini geçmeyecek şekilde, KKGGM'nün görevlendirmesi ile TTSM ve hastalık kontrol kuruluşu tarafından denetlemesi yapılır. Denetlenecek üretim alanları KKGGM ve TTSM tarafından belirlenir.

b) Denetlemede parsel kontrolü yapılır ve parsel kontrol raporu düzenlenir. Bu raporun üzerine "DENETLEME RAPORU" ifadesi yazılır.

c) Denetim elemanları tarafından, denetleme raporu ile başvuru kuruluşunca düzenlenen parsel kontrol raporu karşılaştırılarak farklılık olup olmadığı belirlenir. Şayet farklılık söz konusu ise, başvuru kuruluşuna ve üreticiye düzenlenen denetleme raporunun birer sureti verilir ve sertifikasyon işlemlerinde denetleme raporu esas alınır.

ç) TTSM, ülke genelinde yapılan denetimler tamamlandığında, denetimlere ilişkin değerlendirme raporunu KKGGM'ne gönderir.

İtiraz

MADDE 10 – (1) Üreticiler, başvuru kuruluşu tarafından verilen kontrol raporlarına itirazlarını, kontrol raporunun düzenleme tarihinden itibaren beş iş günü içinde KKGGM'ne yapabilir.

(2) KKGGM söz konusu itirazı değerlendirir ve itiraz, fidan ve üretim materyalinin nitelikleri veya ismine doğruluğu ile ilgili ise TTSM'nden bir konu uzmanını, hastalık ve zararlılarla ilgili ise, söz konusu türde görevlendirilmiş olan hastalık kontrol kuruluşundan bir uzmanı görevlendirir ve bu durumu itiraz sahibine bildirir. İtiraz sahibi, itirazının kabul edildiğine dair bilgiyi aldıktan sonra görevlendirilen kuruluşun döner sermaye hesabına itiraz ücretini yatırır. Yapılan kontrol sonucunda, itiraza konu olan durumla ilgili işleme esas olmak üzere itiraz kontrol raporu düzenlenir. Düzenlenen itiraz kontrol raporu, kontrol tarihinden itibaren en geç bir hafta içinde KKGGM'ne gönderilir. KKGGM, itiraz kontrol raporunu ilgili sertifikasyon kuruluşuna ve başvuru kuruluşuna gönderir. İtiraz kontrol raporu sertifikasyona esas nihai rapordur.

(3) Denetleme amacıyla yapılan kontroller itiraz kapsamı dışındadır.

Ambalajlama ve etiketleme

MADDE 11 – (1) Üretim materyalleri, Bakanlıkça belirlenen standartlar esas alınarak ambalajlanır ve satışa arz edilir.

(2) Etiketleme ile ilgili kurallar ve etiketlerde bulunması gereken asgari bilgiler Ek-2'de belirtilmiştir.

(3) Alıcılar satın aldıkları asma üretim materyalleri ve fidanlara ait etiketleri, gerektiğinde yetkililere göstermek amacıyla bir yıl süre ile muhafaza etmekle yükümlüdür.

Standart fidan veya üretim materyali üretimi

MADDE 12 – (1) Standart fidan veya üretim materyali üreticilerinde Bakanlık tarafından yetkilendirilme şartı aranmaz.

(2) Standart fidan veya üretim materyalleri aşağıdaki esaslar dahilinde üretilir.

a) Üreticiler tarafından, başvuru kuruluşuna, hastalık ve kalite kontrollerinin yapılması amacıyla başvurulur.

b) Başvuru için Bakanlık tarafından standart fidan veya üretim materyalleri için belirlenen beyanname iki suret olarak doldurulur.

c) Beyannamelerinin veriliş tarihleri 1 Ocak – 31 Mayıs tarihleri arasında olup virüsten ari üretimler için ise 1 Ocak – 31 Mart tarihleri arasındadır.

ç) Başvuru kuruluşu tarafından, kalite ve hastalık kontrolleri Bakanlıkça belirlenen standartlara göre yapılır.

d) Virüsten ari üretimlerde serolojik testlerin yapılması amacıyla, kontrolör tarafından alınarak mühürlenmiş numuneler üretici tarafından hastalık kontrol kuruluşuna gönderilir.

e) Kontrol sonucunda iki suret düzenlenen kontrol raporunun bir sureti üreticiye verilir.

(3) Standart fidan veya üretim materyalleri üretimi üretici beyanına göre yapılır. Çeşitlerin veya türlerin kayıt listelerinde bulunma şartı aranmaz.

(4) Standart fidan veya üretim materyalleri üreticileri, üretimlerine ait kayıt ve raporları denetim sırasından yetkililere göstermek üzere en az bir yıl süre ile muhafaza eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İdari yaptırımlar

MADDE 13 – (1) Üretim materyali ve fidanların üretim ve pazarlanmasında, 5553 sayılı Tohumculuk Kanununa aykırı hareket edenler hakkında, aynı Kanununun 12 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ücretler

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki sertifikasyon hizmetleri ücrete tabidir. Ücretler, 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, "Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği" hükümlerine göre, hizmeti veren kuruluşun döner sermaye işletmesi hesabına peşin olarak yatırılır. Bu ücretler, Bakanlık tarafından yeniden değerlendirilerek her yıl ocak ayında belirlenir.

İstisnalar

MADDE 15 – (1) Bilimsel amaçlı çalışmalarda, araştırma ve geliştirme çalışmalarında ve genetik çeşitliliğin korunmasına yönelik çalışmalarda kullanılan üretim materyalleri ve fidanlar ile üreticinin kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla ürettiği üretim materyali ve fidanlarda sertifikalandırma şartı aranmaz.

Düzenleme yetkisi

MADDE 16 – (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulamasını sağlamak üzere her türlü düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

MEYVE/ASMA TÜR LİSTESİ

Latince adı	Tür adı
<i>Actinidia deliciosa</i> Ferg	Kivi
<i>C. reticulata</i> Blanco x <i>C. paradisi</i> Macf.	Tangelo
<i>Carya illinoensis</i> C. Koch.	Pıkan cevizi
<i>Ceratonia siliqua</i> L.	Keçiboynuzu
<i>Cestanea sativa</i> Mill.	Kestane
<i>Citrus aurantium</i> L.	Turunç
<i>Citrus grandis</i> L. osb (syn. <i>Citrus maxima</i>)	Şadok
<i>Citrus lemon</i> L. Burm.	Limon
<i>Citrus paradisi</i> Macf.	Altıntop (greyfurt)
<i>Citrus reshni</i> Tan.	Kleopatra mandarini
<i>Citrus reticulata</i> Blanco	Mandarin
<i>Citrus sinensis</i> L. Osb.	Portakal
<i>Cornus mas</i> L.	Kızılcık
<i>Corylus avellana</i> L.	Fındık
<i>Crataegus oxyacantha</i> L.	Alıç
<i>Cydonia oblonge</i> Mill.	Ayva
<i>Diospyros kaki</i> L.	Trabzon hurması
<i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	İğde
<i>Eriobotrya japonica</i> (Thunb.)	Yeni dünya
<i>Fragaria x ananassa</i> Duch.	Çilek
<i>Ficus carica</i>	İncir
<i>Juglans regia</i> L.	Ceviz
<i>Malus communis</i> L.	Elma
<i>Maspilus germanica</i> L.	Muşmula
<i>Morus alba</i> L.	Beyaz dut
<i>Morus nigra</i> L.	Kara dut
<i>Morus rubra</i> L.	Mor dut
<i>Olea europaea</i> L.	Zeytin
<i>P. trifoliata</i> Raf. x <i>C. limon</i> L. Burm.	Sitremon
<i>P. trifoliata</i> Raf. x <i>C. paradisi</i> Macf.	Sitrumelo
<i>P. trifoliata</i> Raf. x <i>Cinensis</i> Osb.	Sitranjlar
<i>Persea americana</i> Mill.	Avokado
<i>Pistacia vera</i> L.	Antepfıstığı
<i>Poncirus trifoliata</i> Raf.	Üç yapraklı
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch.	Badem
<i>Prunus armeniaca</i> L.	Kayısı
<i>Prunus avium</i> L.	Kiraz
<i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	Yeşil erik
<i>Prunus cerasus</i> L.	Vişne
<i>Prunus domestica</i> L.	Avrupa eriği
<i>Prunus nectarina</i> L.	Nektarin
<i>Prunus persica</i> L.	Şeftali
<i>Prunus saliciana</i> Lindl.	Japon eriği
<i>Pyrus communis</i> L.	Armut
<i>Ribes nigrum</i> L.	Siyah frenk üzümü
<i>Ribes rubrum</i> L.	Kırmızı frenk üzümü
<i>Rubus fruticosus</i> L.	Böğürtlen
<i>Rubus ideaus</i> L.	Ahududu
<i>Vaccinium corymbosum</i> L.	Yaban mersini
<i>Vitis sp.</i>	Amerikan asma anacı Asma

Listede yer almayan türlere ait tohumluklar, aynı cinsde ait türlere göre sertifikalandırılır.

ETİKETLEME KURALLARI

1) Fidan ve üretim materyali etiketlerinde bulunması gereken asgari bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

- a) Etiket düzenleyen sertifikasyon kuruluşunun adı ve logosu,
- b) Üretim partisinin numarası,
- c) Üretim yılı,
- ç) Tür adı,
- d) Çeşit adı,
- e) Fidan ve üretim materyalinin sınıfı,
- f) Üretici firmanın adı ve adresi,
- g) Anaç ismi,
- ğ) “VİRÜSTEN ARI” dir ibaresi.

2) Etiketler, fidan ve üretim materyali sınıflarına göre aşağıdaki renklere uygun olarak düzenlenir.

Fidan ve üretim materyali sınıfı	Etiket rengi
Ön temel	Beyaz üzerine mor kuşak
Temel	Beyaz
Temel 1	Beyaz üzerine mavi kuşak
Sertifikalı	Mavi

3) Fidan ve üretim materyali etiketlerinin boyutları en az 35 x 120 mm' dir.

4) Asmada etiket boyutları aşılama için elde edilen kalemlerde en az 67 x 110 mm, köklenen kalemler için en az 70 x 80 mm' dir.

5) Etiketler bağlama veya yapıştırma olarak hazırlanır.